

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ (DİR)

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI

REJİMİN TANIMI

- Yeniden ihraç edilmek koşuluyla, serbest dolaşıma girmiş veya girmemiş eşyanın her türlü işleme faaliyetine tabi tutulmasına imkan sağlayan ekonomik etkili bir gümrük rejimidir.

REJİMİN AMACI

- Dünya piyasa fiyatlarından hammadde temin etmek suretiyle;
 - İhracatı arttırmak,
 - İhraç ürünlerine uluslararası piyasalarda rekabet gücü kazandırmak,
 - İhraç pazarlarını geliştirmek,
 - İhraç ürünlerini çeşitlendirmek.

REJİMİN YASAL DAYANAĞI

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu (GK): 108 ila 122 md.
- Gümrük Yönetmeliği (GY): 349 ila 375 md.
- 2005/8391 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı (DTM)
- 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (DTM)
- 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ (DTM)
- 2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ (DTM)
- Diğer ikincil düzenlemeler

REJİMİN UYGULAMALARI

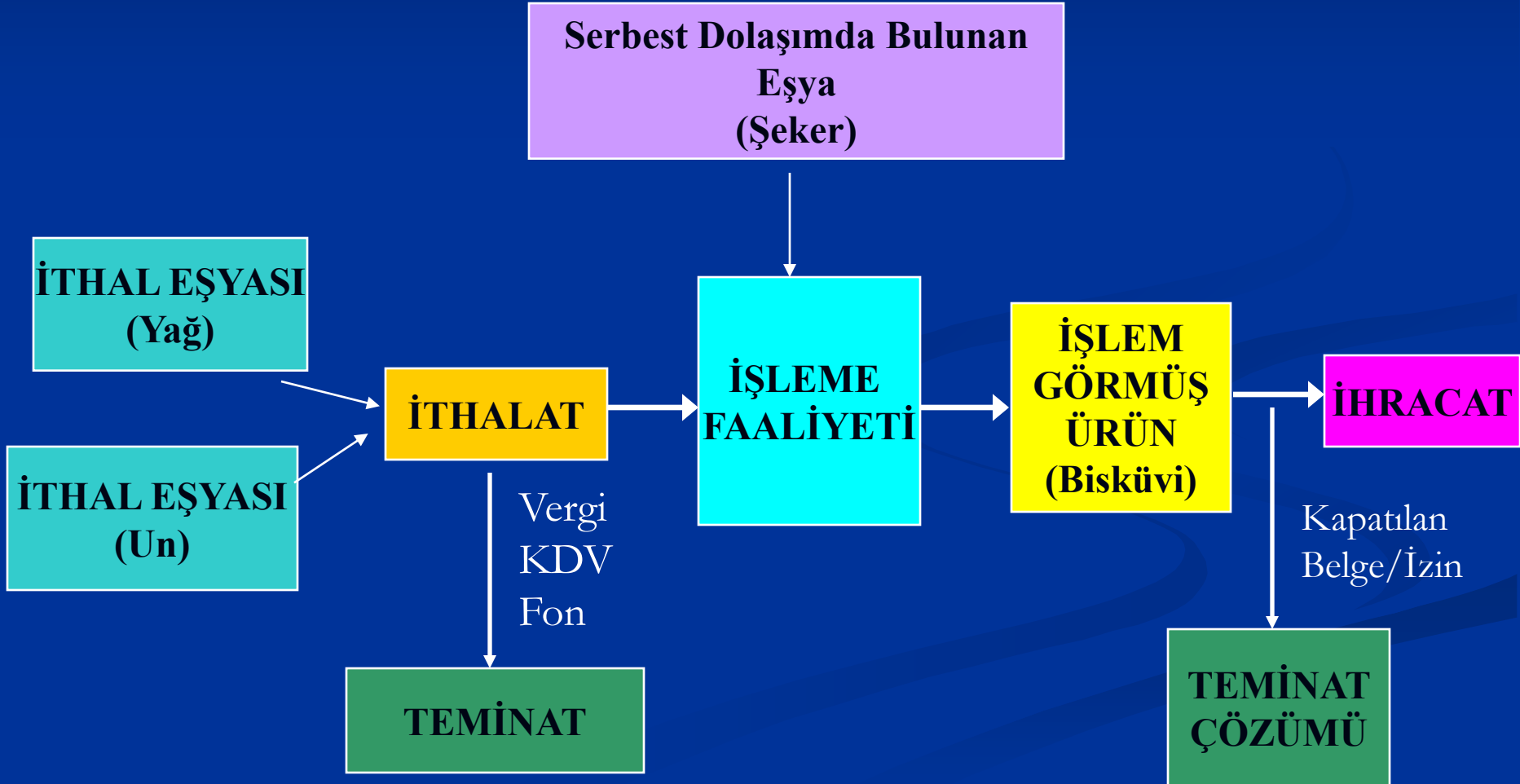
- Şartlı Muafiyet Sistemi;
 - Önceden İthalat
 - Önceden İhracat
- Geri ödeme sistemi
- Yurt İçi Alım

ŞARTLI MUAFİYET SİSTEMİ(ŞMS)

İhraç edilecek eşyanın üretiminde kullanılan hammadde, yardımcı madde, ambalaj ve işletme malzemelerinin ithalatı sırasında doğan vergilerin teminata bağlanarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ithal edilmesi ve üretim sonucunda elde edilen eşyanın ihraç edilmesini müteakip alınan teminatın iade edilmesidir.

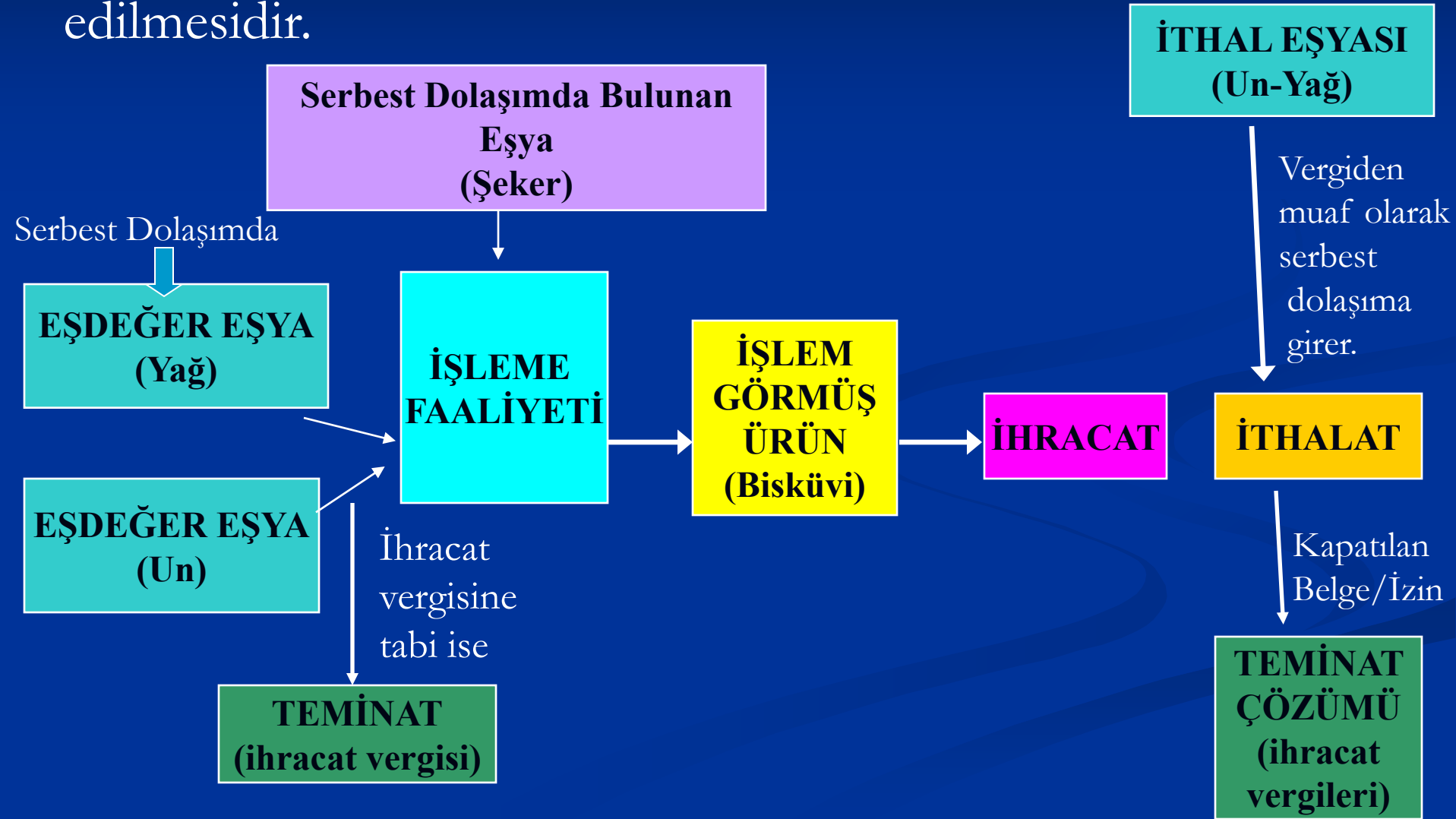
ŞMS-ÖNCEDEDEN İTHALAT

İşlem görmüş ürünün ihracından önce bu ürünün elde edilmesinde kullanılacak eşyanın ithal edilmesidir.

ŞMS-ÖNCE DEN İHRACAT

İthal eşyasının şartlı muafiyet sisteminde ithal edilmesinden önce, eşdeğer eşyadan elde edilmiş işlem görmüş ürünün ihraç edilmesidir.

EŞDEĞER EŞYA

- İşlem görmüş ürünlerin üretiminde ithal eşyası yerine kullanılan,
- Türkiye’de serbest dolaşımda olan,
- İthal eşyası ile asgari 8’li bazda GTİP, ticari kalite ve teknik özellikleri itibariyle aynı kalite ve nitelikleri taşıyan eşyadır.

TEMİNAT

- Teminat

- ↳ Para

- ↳ Bankalarca verilen teminat mektupları

- ↳ Hazine tahvil ve bonoları

Unsurlarından biri veya birkaçından oluşabilir.

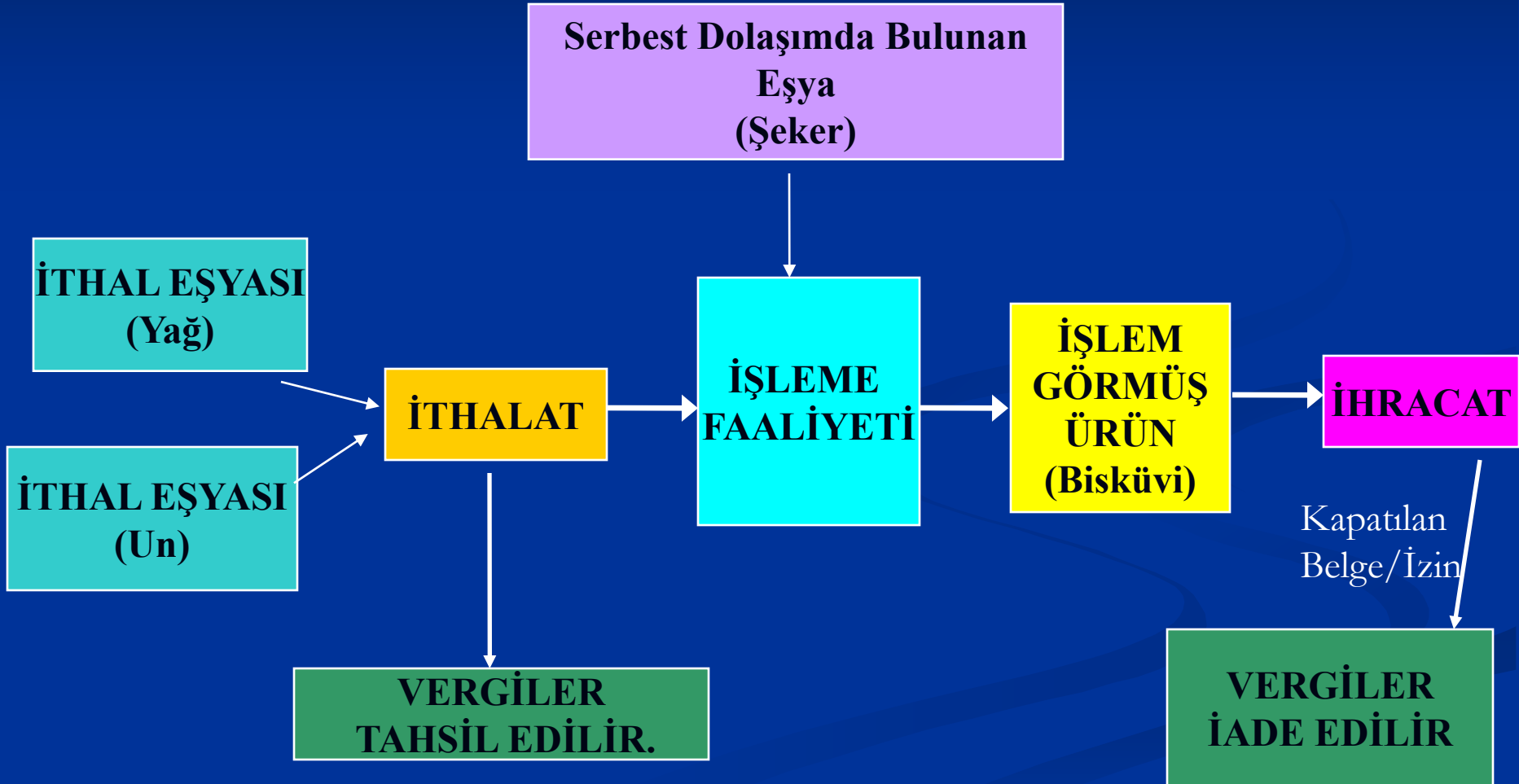
- Vergiler toplamının %20 fazlası teminata bağlanır.

- İndirimli Teminat Uygulaması: 2006/12 sayılı Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen durumların varlığı halinde vergilerin %1, %5, %10u kadar teminat alınabilir. (örn: Onaylanmış kişi vb.)

GERİ ÖDEME SİSTEMİ

Dahilde işleme rejimi kapsamında serbest dolaşıma giren eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı sonrasında, ithalat esnasında alınan vergilerin firmalara geri ödenmesidir.

GERİ ÖDEME SİSTEMİ

YURT İÇİ ALIM

- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşya ithal edilebileceği gibi yurt içinden de temin edilebilir.
- Örnek: Toprak Mahsulleri Ofisi- dünya fiyatlarından buğday alımı

TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİ DIŞINDA İŞLEME FAALİYETİ

- Gerekli iznin alınması şartıyla, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere veya ayniyetinin tespit edilebilir olması şartıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir.

ÖNEMLİ TANIMLAR

İkincil İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki üründür.

Fire: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıklardır.

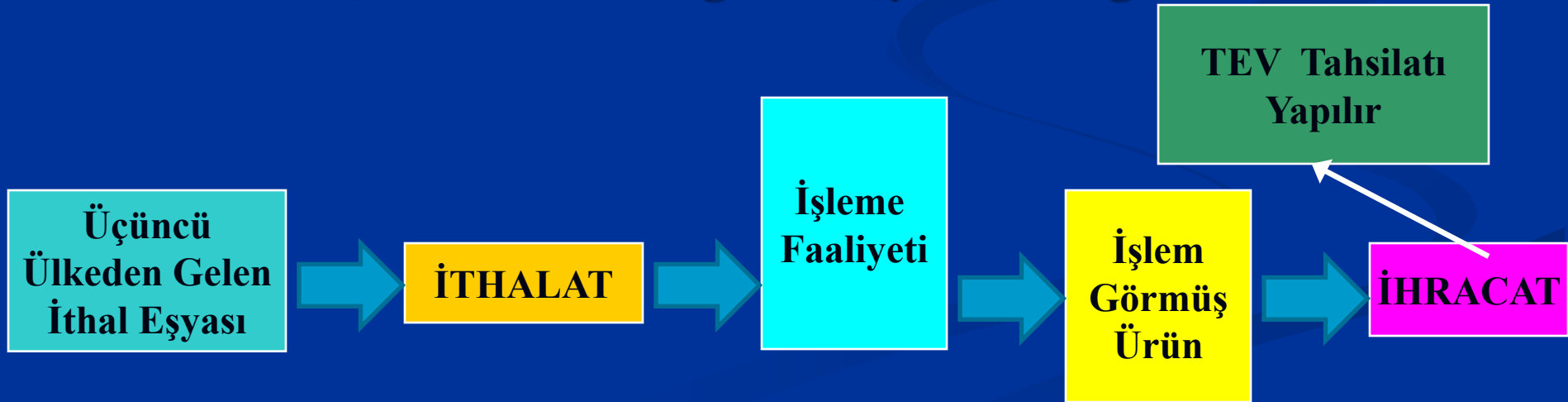

ÖNEMLİ TANIMLAR

- **Döviz Kullanım Oranı:** Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihrac tutarına olan yüzde oranıdır. (Azami %80 - İkincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren belgeler için %100)
- **İşletme Malzemesi:** İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji,yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan eşyadır.

ÖNEMLİ TANIMLAR

- **Telafi Edici Vergi:** Üçüncü ülkelerden gelen ve işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan eşyanın işlendikten sonra ATR Dolaşım Belgesi veya menşe ispat belgeleri eşliğinde AB üyesi bir ülkeye veya STA imzalanmış bir ülkeye gönderilmesi halinde, ihrac eşyasının bünyesine katılan üçüncü ülkeden gelen eşyanın vergisidir.

REJİM İÇİN MÜRACAAT

DİR'den yararlanmak isteyen firmaların;

- Dahilde işleme izin belgesi için Dış Ticaret Müsteşarlığına,
- Dahilde İşleme İzni için ise gümrük idarelerine,

Başvurmaları gerekmektedir.

MÜRACAATLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- İthal eşyasının işlem görmüş ürün içinde kullanıldığının tespit edilmesinin mümkün olması,(işletme malzemesi hariç)
- Eşdeğer eşya için konulmuş şartlara uygunluğun tespiti (GTİP, teknik özellikler)
- Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi
- İşletme faaliyetinin katma değer yaratıyor olması, işlem görmüş ürünün rekabet edebilirliği,
- Rejimi kullanmak isteyen kişinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması

Kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (DİİB)

- Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca (DTM) düzenlenir.
- Belge süresi azami 12 aydır. Üretim süreci bu süreyi aşacak projelerde (gemi inşaa, komple tesis vb.) belge süresi, proje süresi kadar verilebilir.
- Sürenin başlangıcı: DİİB tarihidir.
- Ek süre: DİİB süre bitiminden sonra 1 ay içerisinde DTM'ye yapılır.

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (DİİB)

- Revize: DİİB, kapatma müracaatından sonra veya belge süresi içerisinde revize edilebilir. (Eşya GTİP'leri, ithalat-ihracat listeleri vb.)
- Kapatma işlemleri: Belge süresi sonundan itibaren 3 ay içerisinde ilgili firmanın müracaatı sonucu İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğince kapatılır. Yapılan müracaat geri alınamaz.
- Kapatma müracaatı yapmayan firmaların belgeleri resen kapatılır.

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (DİİB)

Kapatma müracaatının değerlendirilmesi:

A) Belge Şartları
Yerine Getirilmiş ise

Teminat iadesi için ilgili
Gümrük İdaresine bildirim.

B) Belge Şartları
Yerine Getirilmemiş ise

Müeyyide uygulanması için
Gümrük İdaresine bildirim

DAHİLDE İŞLEME
REJİMİ
VE
GÜMRÜK
MÜSTEŞARLIĞI

DAHİLDE İŞLEME İZNİ (Dİİ)

- Gümrük idareleri tarafından 2006/12 sayılı Tebliğin 14 üncü maddesinde belirtilen işlem ve işçilik için verilmektedir.
- İthalat beyannamesi üzerinden verilmektedir.
- İzin süresi azami 12 aydır. Üretim süreci bu süreyi aşacak projelerde (gemi inşaa, komple tesis vb.) belge süresi, proje süresi kadar verilebilir.
- Süre başlangıcı iznin tarihidir. Süre sonu ise iznin bitiminin rastladığı ayın son günüdür.

DAHİLDE İŞLEME İZNİ (Dİİ)

- Ek süre müracaatı, izin süresi bitiminden itibaren 1 ay içerisinde ilgili gümrük idaresine yapılır.
- Revize: Firma tarafından ilgili gümrük idaresine gerekli bilgi ve belgelerle başvurulur.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

- DİİB ve Dİİ kapsamı yapılacak ithalat ve ihracat işlemlerinde belge/izinde yer alan eşya bilgilerinin ve şartlarının yerine getirilip getirilmediğini kontrol ederek ithalat ve ihracata izin verir.
- Vergileri teminata bağlar.
- İhracatın, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye yapılması halinde, varsa telafi edici vergi tahsil edilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

- Dahilde İşleme İzni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, ithal edilen eşyadan elde edilmediğine ilişkin karinelerin bulunması halinde, bu ürün için ekspertiz raporu istenebilir.
- İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerinin belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yazısı ile, gerçekleşen ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listeleri dikkate alınarak ithalat esnasında alınan teminat ve vergiler geri verilir. (Yurt içi alım hariç)

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

- Firmalarca dahilde işleme tedbirlerine uyulmaması halinde vergi tahsilatını, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Gümrük Kanununun 207 nci maddesi uyarınca faiz tahsilatını gerçekleştirir ve mevzuat çerçevesinde müeyyide uygular.

↗ Taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi

↗ İzin verilen miktarın üzerinde ithalat yapılması

↗ Döviz kullanım oranının %80'i aşması

↗ Belgenin/İznin iptal edilmesi (evrakta sahtecilik yalan beyan vb.)

↗ Belgenin/İznin resen kapatılması

...(2006/12 md.45)

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

FAİZ

- **GK md. 207 →** Nakdi teminat dışında, bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğü doğması halinde, şartlı muafiyete ilişkin beyannamenin tescili, tarihinden başlamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı tahsil edilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

FAİZ

■ **GY md. 323 →** Gümrük Kanunu'nun 207 nci maddesi hükümleri:

-Kanunun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde (TEV),

-GY'nin 359 uncu maddesinde belirtilen işlem görmüş ikincil ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

Uygulanmaz.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

VERGİLENDİRME

- **GK md. 114 →** Dahilde işleme rejiminde yükümlülük doğması halinde gümrük vergileri, ithal eşyasının dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

VERGİLENDİRME

- **GK md. 115 →** İkincil işlem görmüş ürünlere ilişkin bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda bu eşyanın vergisi, bu ürünün serbest dolaşıma giriş tarihindeki vergi oranı ve vergilendirme unsurlarına göre tahsil edilir.
- Firmaların talep etmesi halinde bu eşya GK md. 114'e göre ithal eşyası üzerinden, ithalat beyannamesi tescil tarihindeki oran ve unsurlara göre de vergilendirilebilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

VERGİLENDİRME

- GK md. 194 → Telafi edici vergi, fiili ihracat gerçekleşene kadar, ihraç edilecek işlem görmüş ürünün bünyesinde yer alan üçüncü ülke girdisi üzerinden, ihracat beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve vergilendirme unsurlarına göre tahsil edilir. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibariyle gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

VERGİLENDİRME

- **GY md. 359** → İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

VERGİLENDİRME

- **Geri Gelen Eşya** → Dahilde işleme rejimi kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürün geri geldiğinde ithal eşyasına ilişkin tüm vergiler ihracat beyannamesi tescil tarihindeki vergi oranı ve unsurları üzerinden tahsil edilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

MÜEYYİDELER

- GK md. 234 → TEV fiili ihracat gerçekleştikten sonra ödenirse, ödenmesi gereken verginin faizi ve 1/4ü tutarında ceza tahsil edilir. Firma bu durumu gümrük idaresinin tespitinden önce kendisi beyan ederse ceza ödenmez.
- Gümrük idaresince yapılan kontroller sonucunda beyanda miktar, GTİP, kıymet gibi unsurlarda farklılık tespit edilirse bu maddede öngörülen cezaların yarısı kadar para cezası alınır.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

MÜEYYİDELER

- **GK md. 238 →** Rejim tedbirlerinin ihlali (taahhüt edilenden fazla ithalat, belge iptali, resen kapatma...) durumunda ithal eşyasının vergileri ve faiz tahsil edilir ve bu vergilerin 2 katı tutarında ceza tahsil edilir.

GÜMRÜK İDARESİNCE YAPILAN İŞLEMLER

MÜEYYİDELER

- **GK md. 241** → Rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi işlemleri, Belge/İzin süresinin bitimini takiben;

1 ay içerisinde
tamamlanırsa

Usulsüzlük cezasının
2 katı ceza uygulanır

2 ay içerisinde
tamamlanırsa

Usulsüzlük cezasının
4 katı ceza uygulanır